

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
рішенням Вченої ради ОНУ
імені І.І. Мечникова
Голова Вченої ради
проф. Труба В.І.
(протокол № 13 від 29 червня 2021 р.)

Положення набуває чинності з
1 вересня 2021 р.

Ректор
ОНУ імені І.І. Мечникова
проф. Труба В.І.
(наказ № 87-02 від 8 липня 2021 р.)

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ У
ОСВІТНІЙ ТА НАУКОВО- ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ УЧАСНИКІВ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВЦІВ ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Оновлена редакція

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та виявлення плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» та Статуту Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

1.2. Це положення регламентує процедури проведення перевірки академічних та наукових текстів здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних та наукових працівників Одеського національного університету імені І. І. Мечникова з використання комп'ютерної системи Unicheck (компанія «Антиплагіат», Україна) на наявність запозичень із текстів присутніх в базах даних університету, базах інших закладів освіти та в мережі Інтернет.

1.3. Метою Положення є:

- запобігання та визначення порядку виявлення плагіату в наукових, навчальних і навчально-методичних роботах науково-педагогічних і наукових працівників, здобувачів вищої освіти всіх освітніх та науково-освітніх ступенів та форм навчання;
- сприяння розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування;
- дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;
- активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування;
- підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування з боку науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

1.4. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, науково-дослідної роботи та загалом якості вищої освіти.

2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ, ПОНЯТТЯ ПЛАГІАТУ ТА ЙОГО ВИДІВ

2.1. Терміни та визначення

У даному положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1.1. Автор - фізична особа, творчою працею якої представлений твір.

2.1.2. Академічна доброчесність- сукупність етичних принципів та визначених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.1.3. Академічна свобода - самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та / або інноваційної діяльності, що здійснюється на засадах свободи слова і творчості, безперешкодного поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень, а також використання відповідних результатів. Академічна свобода реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом.

2.1.4. Академічний плагіат - оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2.1.5. Академічний текст – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, атестаційної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць.

2.1.6. Звіт подібності – документ, що містить інформацію про текстові запозичення, знайдені в аналізованому документі/творі/роботі, та джерела таких запозичень, який генерується автоматично системою виявлення збігів/ідентичності/схожості на основі порівняння авторського тексту із базами внутрішньої бібліотеки системи, базою академічних текстів Університету, відкритими інтернет-джерелами.

2.1.7. Здобувач вищої освіти - особа, яка навчається у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

2.1.8. Кваліфікаційна робота – навчально-наукова робота, яка може передбачатися на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають: дипломну роботу (проєкт), дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

2.1.9. Науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень чи аналітичної (аналітико-синтетичної) обробки та систематизації відомих наукових фактів, тверджень та результатів, зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проєкту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову.

2.1.10. Оприлюднення (розкриття публіці) твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-ХІІ).

2.1.11. Система виявлення збігів/ідентичності/схожості – це програмно-апаратний комплекс для порівняльного аналізу текстових документів на предмет наявності збігів/ідентичності/схожості порівняно із текстами, що розміщені в інтернеті, репозитаріях, базах даних та ін.

2.1.12. Твір - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (осіб), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб- сайті університету (монографія, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації, дипломна робота тощо).

2.1.13. Унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

2.1.14. Цитата - порівняно короткий уривок з наукового, літературного чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.2. Різновиди плагіату:

1) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;

2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;

3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;

4) представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;

5) парафраза - переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет);

6) компіляція - створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

7) підтасовування, фальсифікація пунктів бібліографії, посилання на джерела, які не використовувалися в роботі.

8) несанкціонований переклад і подання перекладеного тексту як свого власного без посилання на першоджерело;

9) оприлюднення твору під псевдонімом особи, яка не є автором цього твору;

10) видання під своїм ім'ям твору, створеного в співавторстві з іншими особами, без зазначення їхніх прізвищ.

2.3. Основними принципами академічної доброчесності в ОНУ є: принцип законності, принцип чесності та порядності, принцип справедливості, принцип взаємної довіри, принцип компетентності й професіоналізму, принцип відповідальності.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- включення до переліку авторів наукових, начальних видань або виконавців проекту осіб, які не брали участь у підготовці (написанні) та в отриманні наукових результатів.

2.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- попередження здобувачів вищої освіти про плагіат і його наслідки на самому початку навчання, під час спеціальних семінарів та навчальних занять, через роз'яснення у навчально-методичних посібниках;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2.5. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- **академічний плагіат** - оприлюднення (частково або повністю)

наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.6. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відповідальність науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями;

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

2.7. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік, тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої

програми;

- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

2.8. Виявлення спецрадою порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) у дисертації та/ або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії без права її повторного захисту.

2.9. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та внутрішніми положеннями Університету, що мають бути затверджені (погоджені) Вченою радою Університету та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

2.10. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається Вченою радою Університету з урахуванням вимог спеціальних законів.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

3. ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Запобігання плагіату в академічному середовищі університету здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які

полягають у:

- інформуванні здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і науковців про необхідність дотримання норм академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням правил цитування, у тому числі, з використанням офіційного Web-сайту Університету;
- організації Науковою бібліотекою заходів з популяризації основ інформаційної культури;
- формуванні завдань для навчальних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;
- щорічному проведенні для докторантів і аспірантів лекцій з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату;
- залученні учасників освітнього процесу до участі в конференціях та вебінарах щодо академічної доброчесності.

3.2. Відповідальними від структурних підрозділів призначаються, як правило, заступники деканів факультетів з наукової роботи, керівники Науково-дослідних інститутів, які повинні в обов'язковому порядку ознайомити із цим Положенням співробітників на всіх етапах виконання наукових робіт, контролювати та попереджувати факти академічного плагіату.

4. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІ ОСОБИ

4.1. Перевірку на академічний плагіат здійснює відділ інформаційних технологій Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова (відповідальний адміністратор призначається наказом ректора). Перевірка здійснюється за клопотанням заступників деканів з наукової роботи, завідувачів кафедр, наукових консультантів/керівників дисертаційних робіт, начальника НДЧ або директорів НДІ.

4.2. Контактною особою між університетом і компанією ТОВ «Антиплагіат», що надає послуги системи виявлення текстових збігів та запозичень, з усіх технічних питань функціонування Антиплагіатної системи і координатором роботи з перевірки академічних текстів в університеті є Відповідальний адміністратор антиплагіатної системи.

4.3. Автор та завідувач кафедри несуть персональну дисциплінарну відповідальність за недопущення плагіату в навчальних та навчально-методичних виданнях.

4.4. У наукових творах за недопущення академічного плагіату несуть персональну дисциплінарну відповідальність автор та науковий керівник (консультант).

4.5. Здобувачі вищої освіти та керівники кваліфікаційних робіт несуть персональну дисциплінарну відповідальність за недопущення академічного плагіату.

4.6. Керівник кваліфікаційної роботи (дипломної, дисертаційної) несе відповідальність за її перевірку у встановлені терміни, контролює процес доопрацювання роботи здобувачем та повторної перевірки на академічний плагіат.

4.7. У випадку низького рівня оригінальності тексту поданого рукопису, експерт з предметної області на основі аналізу Звіту приймає рішення про допуск, доопрацювання та повторну перевірку. Повторна перевірка проводиться після доопрацювання автором (авторами) та здійснюється у термін не більше 3 календарних днів з надходження виправленої версії рукопису (Додаток 2).

4.8. Відповідальність за виявлення академічного плагіату у дисертаційних дослідженнях, у разі їх захисту, несуть наукові установи та заклади вищої освіти, на засіданнях яких відбувся захист.

4.9. Відповідальність за друк статей, поданих до збірників наукових праць або наукових журналів, у яких виявлений академічний плагіат, несуть їх головні редактори.

Відповідальні особи несуть відповідальність:

- за невідповідність поданих паперових та електронних версій робіт;
- за подання в звіті недостовірної та неправдивої інформації;
- за невчасну перевірку роботи на плагіат.

4.10. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

а) дисертаційні роботи і автореферати для здобуття наукового ступеню кандидата і доктора наук, а також дисертаційні роботи для здобуття ступеня доктора філософії на етапі підготовки їх до попередньої експертизи на міжкафедральному науковому або фаховому семінарі та для подальшого розгляду спеціалізованою вченою радою. Документи для отримання довідки про перевірку дисертації на наявність ознак академічного плагіату здобувачі наукового ступеню подають до сектору моніторингу плагіату Наукової бібліотеки не пізніше ніж за 20 діб до встановленого строку;

б) дипломні роботи здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр», «магістр», а також навчальні роботи (курсів роботи (проекти), реферати тощо) за 14 діб до захисту;

в) навчально-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), дистанційні курси, монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації до друку Вченою радою або НМР університету не менш, ніж за 10 днів до засідання Вченої Ради ОНУ імені І.І. Мечникова та не менш, ніж за тиждень до засідання НМР ОНУ імені І.І. Мечникова;

г) рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів) на етапі верстки за участі секретарів наукових видань.

4.11. Всі роботи автор виконує самостійно та під керівництвом наукового керівника (консультанта), якщо це передбачено формою роботи. Оформлення роботи має відповідати вимогам написання згідно з існуючими стандартами України та методичними рекомендаціями, розробленими в Університеті.

4.12. Текст остаточного варіанту роботи, підтверджений (та підписаний) науковим керівником, має бути поданий на кафедру у роздрукованому та електронному форматі. Також має бути передана заява щодо самостійності виконання письмової роботи (Додаток 1).

4.13. Роботи, що подаються для перевірки на наявність ознак плагіату, повинні бути представлені в таких форматах електронних документів:

- відкритий формат документів для офісного застосування OpenDocument (за міжнародним стандартом ISO/IEC 26300:2006), в тому числі: *.odt, *.ods, *.odp;
- *.rtf (Rich Text Format);
- *.doc (Word 97 - Word 2003);
- *.docx (Word 2007);
- *.pdf.

4.14. За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи.

4.15. Електронний варіант роботи надається повністю, починаючи з титульного аркушу і включно з коментарями, примітками, бібліографією, переліком джерел та всіма додатками до основного тексту.

4.16. Під час підготовки файлу роботи забороняється використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема забороняється:

- заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кирилических букв 'АаВЕеІіКМНОоРрСсТуХх' на відповідні латинські і навпаки);
- вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

4.17. Друкована та електронна версії роботи мають бути ідентичними. Це підтверджує автор роботи у заяві, що додається (Додаток 3). Контроль за порівнянням друкованої та електронної версій роботи забезпечує кафедра (спецрада).

4.18. На рівні наукових підрозділів, кафедр призначаються відповідальні особи, які будуть здійснювати контроль за поданням робіт для перевірки на плагіат, а також аналізувати результати.

4.19. Автор роботи або інша відповідальна особа передає електронний варіант роботи Адміністраторові системи виявлення збігів/ідентичності/схожості для завантаження та перевірки.

4.20. Адміністратор протягом 72 годин передає звіт подібності в письмовому вигляді, завірений власним підписом та печаткою Адміністратора, автору роботи або іншій відповідальній особі, яка звернулася для отримання такого звіту.

4.21. Звіт подібності є одним із документів, на підставі яких кафедра (рецензенти, спеціалізована вчена рада, редакція видання, тощо) приймає рішення про оригінальність роботи і готує висновок про допуск (прийняття) роботи до захисту (публікації) (Додаток 4).

4.22. У випадку виявлення в звіті подібності факту академічного плагіату, відповідальна особа попереджує про це автора, а у разі його незгоди - інформує службовою запискою безпосереднього керівника.

Висновок про наявність чи відсутність академічного плагіату виконують кваліфіковані експерти, обізнані у сучасному стані предметної області досліджень з урахуванням як результатів роботи комп'ютерних програм, так і інших даних.

4.23. Якщо робота допускається (приймається) до захисту, то процес здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат вважається завершеним.

4.24. Якщо робота не допускається (не приймається) до захисту через наявність у ній ознак плагіату, які виявлено системою виявлення

збігів/ідентичності/схожості та підтверджено експертом-оцінювачем (особа з науковим ступенем не нижче кандидата наук, що спеціалізується за темою роботи), який має письмово представити експертну оцінку, що це плагіат, кафедра вказує авторові на необхідність відкоригувати роботу (протягом 5-30 днів залежно від виду роботи). Після цього робота проходить процес здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат повторно.

4.25. Перевірка на плагіат статей із періодичних видань, наукових збірників та повторна перевірка всіх робіт проводиться на комерційній основі відповідно до затвердженого кошторису.

4.26. Всі роботи після захисту у двотижневий термін передаються до Репозитарію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова у повному обсязі, починаючи з титульного аркушу і включно з додатками.

4.27. Якщо після повторної перевірки у роботі будуть виявлені ознаки плагіату, які експерти-оцінювачі визнають плагіатом, ОНУ імені І.І. Мечникова застосовує відповідних заходів, які зазначені у пп. 2.6 – 2.8.

4.28. Усі роботи, допущені (прийняті) до захисту, протягом 48 годин після захисту Адміністратор вводить до бази даних для подальшого використання системою виявлення збігів/ідентичності/схожості.

4.29. При здійсненні заходів з перевірки на академічний плагіат мають бути дотримані коректність та збереження конфіденційності інформації.

Шкала унікальності твору (у відсотках до загального обсягу матеріалу)

Для авторефератів та дисертацій:

- понад 85 % - Високий. Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної комісії;
- від 70% до 85% - Задовільний. Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії, яка визначає необхідність повторної перевірки;
- від 50% - 70% - Низький. Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору;
- менше 50% - Неприйнятний. Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

Для магістерських дипломних робіт, монографій та рукописів наукових статей:

- понад 80 % - Високий. Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної комісії;
- від 60 % до 80 % - Задовільний. Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії, яка визначає необхідність повторної перевірки;
- від 50% до 60% - Низький. Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору;
- менше 50% - Неприйнятний. Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

Для бакалаврських дипломних робіт, рукописів підручн., навчальних посібн. та ін. робіт:

- понад 75 % - Високий. Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної комісії;
- від 55 % до 75% - Задовільний. Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії, яка визначає необхідність повторної перевірки;
- від 40 % до 55% - Низький. Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору;
- менше 40% - Неприйнятний. Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

Отримані результати у звітах щодо перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Експертної комісії на рівні структурного підрозділу залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього порядку. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту може прийняти лише Експертна комісія, це рішення обов'язково має

бути аргументовано і зафіксовано в протоколі (висновку).

5. БАЗА АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ НА ПЛАГІАТ

5.1. База академічних текстів Університету для перевірки на плагіат формується на основі Репозитарію ОНУ імені І. І. Мечникова, а також внутрішньої бази академічних текстів службового користування.

5.2. В Репозитарії ОНУ імені І. І. Мечникова розміщуються академічні тексти співробітників, аспірантів та студентів, що надаються у вільний доступ в мережі Інтернет.

5.3. Внутрішня база академічних текстів службового користування формується зі всіх перевірених автоматизованим сервісом пошуку плагіату Unischek робіт за період з 2018 року: дисертаційні дослідження, наукові статті, монографії, навчальні та навчально-методичні посібники, а також кваліфікаційні роботи - з 2014 року.

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯДУ

6.1. В ОНУ імені І.І. Мечникова створюється Апеляційна комісія з розгляду результатів перевірки робіт на ознаки плагіату з числа провідних наукових та науково-педагогічних працівників під головуванням проректора з наукової роботи. До складу Апеляційної комісії входять (за посадами): голова комісії – проректор з наукової роботи; члени комісії – начальник науково-дослідної частини, голова Науково-методичної ради. Склад комісії затверджується наказом ректора. До роботи Апеляційної комісії можуть бути запрошені експерти зі спеціалізації роботи.

6.2. У випадку незгоди з рішенням про допуск (прийняття) роботи до захисту (публікації), яке було прийняте користуючись звітом подібності, автор роботи має право у триденний термін подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови Апеляційної комісії (Додаток 5).

6.3. Апеляційна комісія може бути відхилена, якщо не дотримані встановлені вимоги щодо подання роботи, а також якщо апеляція не містить обґрунтування.

6.4. Апеляційна комісія приймає остаточне рішення з огляду на отримані документи і на основі колегіального аналізу. Рішення щодо роботи приймається протягом 10 робочих днів після подачі апеляційної заяви і має передбачати, чи допускається робота до захисту, чи потрібне доопрацювання, чи в ній наявний плагіат і необхідно вжити дисциплінарних заходів.

6.5. Апеляція може бути подана тільки один раз.

Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради ОНУ імені І.І. Мечникова.

Протокол № 4 від 17 червня 2021 р.

Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова розглянуто та затверджено на засіданні Вченої ради ОНУ імені І.І. Мечникова.

Протокол № 13 від 29 червня 2021 р.

Вчений секретар

С.В. Курандо

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____

(ПІБ повністю) студент(аспірант, докторант, викладач)

_____
(назва факультету або іншого структурного підрозділу)_____
(код та назва спеціальності)_____
(курс та форма навчання)_____
(здобувач ОС, освітньо-наукового ступеня)

заявляю, що моя письмова робота на тему:

« _____ »

(назва роботи)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. **Всі** запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання.

Я ознайомлений(а) з чинним положенням «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування відповідних заходів.

_____
Дата_____
Підпис

ЗАЯВА

на повторну перевірку роботи на плагіат

Я, _____

(ПІБ повністю) студент(аспірант, докторант, викладач)

_____
(назва факультету або іншого структурного підрозділу)_____
(код та назва спеціальності)_____
(курс та форма навчання)_____
(здобувач ОС, освітньо-наукового ступеня)_____
(назва роботи)

У зв'язку з незадовільною оригінальністю моєї роботи, яку виявила попередня перевірка на плагіат, мною була виконана доробка тексту, та внесені зміни до рукопису, відповідно до п. 4.7, Положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова».

Передаю виправлену роботу до Сектору моніторингу плагіату **на повторну перевірку**.

Я поінформований (-на), що результати перевірки є остаточними і передаються науковому керівнику.

Дата _____

Підпис здобувача _____

Підпис наукового керівника _____

Узгоджую
(Підпис)

Науковому керівнику

Здобувача освітнього ступеня

«бакалавр» («магістр»)

ЗАЯВА

Цим я підтверджую, що був поінформований про правила функціонування системи виявлення збігів/ідентичності/схожості щодо перевірки на ознаки плагіату. Тому заявляю, що згоден на обробку моєї роботи.

Крім цього, заявляю, що подана для перевірки електронна версія моєї роботи співпадає (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

**ВИСНОВОК КАФЕДРИ
(СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ, РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ)
ПРО ДОПУСК (ПРИЙНЯТТЯ) РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ (ПУБЛІКАЦІЇ)**

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, згенерованого системою виявлення збігів/ідентичності/схожості:

Тема:

Автор:

Спеціальність:

Після перевірки звіту подібності зроблено такий висновок:

C Запозичення, виявлені в роботі, є слушними і не є плагіатом. Таким чином робота незалежна і приймається до захисту.

C Запозичення не є плагіатом, але виявлена кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи (*ст. 444 Цивільного кодексу України*). Робота має бути відкоригована і подана на кафедру (у спецраду, до редакційної колегії) за 10 днів до захисту (прийняття до захисту, прийняття до друку).

D Виявлені запозичення роблять роботу незаконною і схильною до плагіату. Робота не допускається до захисту (публікації).

D Наукова робота містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень. Робота не допускається до захисту (публікації).

D Інше:

D Підтвердження:

Дата

Підпис

Додаток 5

Голові Апеляційної комісії з
розгляду результатів перевірки
робіт на ознаки плагіату

здобувача освітнього ступеня
«бакалавр»(«магістр»)
(здобувача освітньо-
наукового ступеня «доктор
філософії» або
«доктор наук»)

З А Я В А

Заявляю, що наукову роботу «_____»

_____»

я підготував особисто (з урахуванням внеску наукового керівника роботи). Тому прошу розглянути оскарження щодо недопуску (неприйняття) цієї роботи до захисту, оскільки вона не порушує авторські права третіх осіб відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», не містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень, а виявлені запозичення не є плагіатом.

Підтвердження:

_____

Дата

_____

Підпис